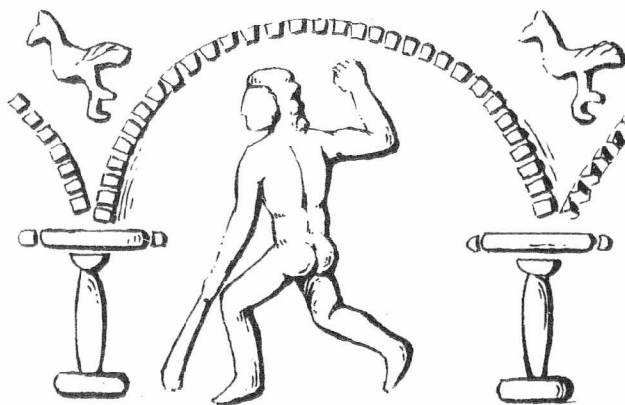

*Archeologický ústav Československé akademie věd
pobočka v Brně*

Přehled výzkumů

1958

Brno 1958

PD 1520/1958

14014/60

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1958

Vydává : Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.

Odpovědný redaktor : dr Josef Poulík.

Výkonný redaktor : dr Bohuslav Klíma.

Redaktoři : dr Anna Medunová, dr Karel Tihelka.

Překlady : prom.hist.R.Tichý.

Kresby : B.Mašpárková, J.Jaša, M.Kuda.

Na titulní stránce : Figurální výzdoba terry sigillaty
ze sídliště u Mušova.

Vydáno jako rukopis - 300 kusů - neprodejné.

Zachraňovací výzkum na sídlišti z doby římské u Mušova.

V polovině listopadu 1958 ohlásil K. Jüttner z Okresního musea v Mikulově, že na pozemku státního statku v Mušově /okr. Mikulov/ byly hlubokou orbou rozrušeny pravěké objekty. Archeologický ústav zahájil ihned na ohrožené lokalitě zachraňovací výzkum.

Parcela č. 3150 v trati "Na pískách", ležící na mírně vyvýšeném terénu na pravém břehu řeky Dyje, byla 70 cm hlubokým rigolováním upravována pro révovou školku. Pluhem byla vynesena část obsahu celkem 73 objektů, jejichž výplň se objevila na povrchu v podobě nepravidelných skvrn. Tvořila je jednak sypká popelovitá hlína světlešedohnědé až nažloutlé barvy, v níž byly četné střepy germánské keramiky z mladší doby římské a zvířecí kosti, jednak, a to v mnohem menší míře, také tmavošedý, místy skoro černý zásyp menších jamek se skrovným materiálem z doby bronzové. Popelovité skvrny o průměru přibližně pět metrů lze považovat za pozůstatky chat z doby římské. Z pěti prozkoumaných orba úplně zničila dvě, jejichž podlahy byly zřejmě mělce pod povrchem, u tří hlouběji zapuštěných, se podařilo zjistit jejich půdorysy ve tvaru nepravidelných čtyřuhelníků se zaoblenými rohy, orientované delší osou vesměru SZ - JV, s rozměry v rozpětí asi 5 x 4 m. Kůly, které nesly konstrukci obydlí, byly zahřubovány do středu chaty a v okrajích stěn a zasahovaly 40 - 70 cm pod úroveň podlahy. Jejich počet byl u jednotlivých příbytků různý. Podlaha ve hloubce 80 - 90 cm pod dnešním povrchem byla nerovná, zvlněná četnými nepravidelnými mělkými jamkami i většími mísovitými zahlobeninami a tvořila ji 1 - 2 cm silná spečená vrstvička jemného hlinito-písčitého materiálu se stopami vypálení. Ostatní objekty jsme stačili jen zaměřit a v náleзовých celcích vybrat materiál z rozrušené povrchové vrstvy jejich výplně.

Kromě velkého množství střepů keramiky barbarské i importované z římských provincií, mezi níž je zastoupena i terra sigillata, jsme získali bronzovou sponu s klínovitou nožkou, kostěný hřeben, šídla, jehlice a jiné předměty.

Výsadba révové školky se uskuteční jen na krátkou dobu, v příštích letech bude tedy možno pokračovat ve výzkumu na této lokalitě. Zachraňovací práce, které vzhledem k zahájení nových půdních úprav bylo nutno provést ve velmi krátkém období, přinesly kromě důležitého náleзовého materiálu také další poznatky o konstrukci obydlí v mladší době římské. Rozrušené sídliště v trati "Na pískách" u Mušova, vzdálené asi 3 km jihovýchodně od návrší s římskou stanicí, se jeví jako jedna z nejrozsáhlejších dosud známých osad lidu, usazeného na území dnešní Moravy v období po markomanských válkách.

- - -

Die Bergungsgrabung einer kaiserzeitlichen Siedlung bei Mušov.

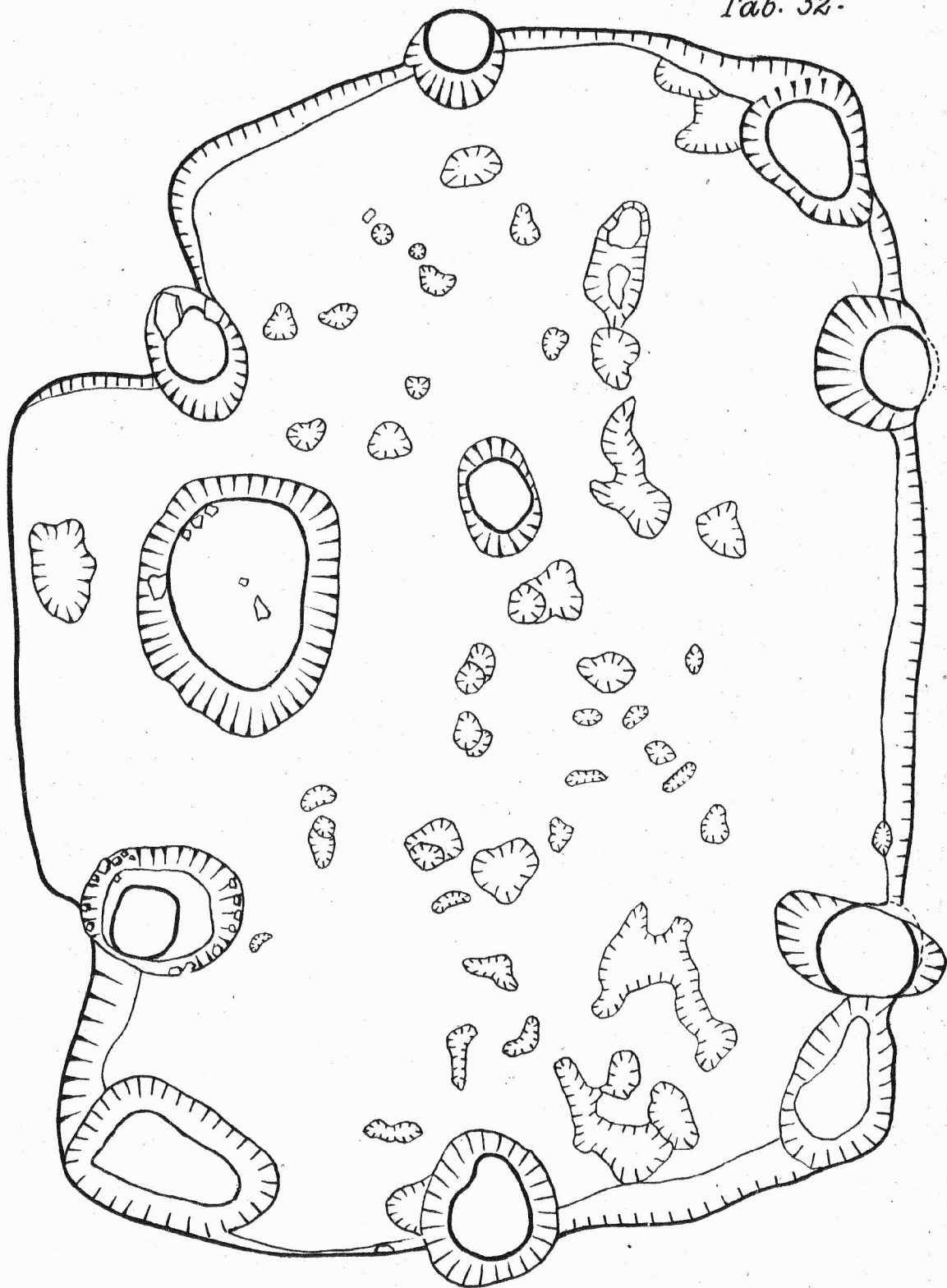
Mitte November 1958 meldete Dr. K. Jüttner vom Bezirksmuseum in Mikulov, dass beim tiefen Acker, auf dem Grundstück des staatlichen Gutes in Mušov. /Bez. Mikulov/ prähistorische Objekte beschädigt wurden. Unverzüglich unternahm die Archäologische Anstalt, auf der gefährdeten Lokalität, eine Bergungsgrabung.

Die Parzelle Nr.3150, in der Flur "Na pískách", welche auf einem schwach erhöhten Terrain, am rechten Ufer des Flusses Thaya liegt, wurde durch ein 70cm tiefes Rigolieren für eine Weinstockschule zurechtgemacht. Der Pflug brachte einen Teil des Inhaltes von insgesamt 73 Objekten, deren Füllung sich durch unregelmässige Flecke kennzeichnete, auf die Oberfläche. Einerseits war es schütter, aschige Erde heller graubrauner bis gelblicher Farbe, in der sich eine Menge von Scherben germanischer Keramik aus der jüngeren Kaiserzeit und Tierknochen befanden, anderseits, nicht so häufig, war es dunkelgraue teilweise auch schwarze Füllung kleinerer Gruben, mit geringem bronzzeitlichen Material. Aschige Flecke, die einen Durchmesser von ungefähr fünf Metern hatten, kann man als Überreste von Hütten aus der Kaiserzeit betrachten. Von fünf erforschten waren zwei durch das Ackern gänzlich vernichtet. Ihre Fussböden lagen scheinbar nur seicht unter der Oberfläche. Bei den drei übrigen, die tiefer lagen, konnte man ihre Grundrisse in der Form eines unregelmässigen Viereckes, mit abgerundeten Ecken, feststellen, die mit der Längsachse in NW-SO Richtung orientiert waren und eine Grösse von cca 5 x 4m betrugen. Pfosten, welche die Konstruktion der Hütten trugen, waren in deren Mitte und bei den Wänden eingetieft und reichten 40-70cm unter das Niveau des Fussbodens. Ihre Zahl war bei einzelnen Bauten verschieden. Der Fussboden, der sich 80-90cm unter der heutigen Oberfläche befand, war uneben, mit vielen unregelmässigen seichten kleineren Gruben, oder auch grösseren Vertiefungen und bestand aus einer 1-2cm starken Schicht aus festem erdigen, mit feinem Sand vermischem, schwach ausgebranntem Material. Weitere Objekte konnten wir blos vermessen und nur das zerstörte Material herausnehmen.

Ausser einer grossen Menge von Scherben barbarischer Keramik und aus römischen Provinzen importierter, in welcher auch Terra sigillata vertreten ist, fanden wir auch eine bronzene Fibel, einen Kamm aus Bein, Ahlen, Nadeln und andere Gegenstände.

Die Weinstockschule ist nur für kurze Zeit angepflanzt worden, so dass es in den nächsten Jahren möglich sein wird die Ausgrabung auf dieser Lokalität fortzusetzen. Die Bergungsarbeiten mussten in knapp bemessener Zeit durchgeführt werden, doch brachten sie, ausser wichtigem Fundmaterial, auch weitere Kenntnisse über den Wohnbau in der jüngeren Kaiserzeit. Die zerstörte Siedlung in der Flur "Na pískách" bei Mušov, welche cca 3km südöstlich von der umfangreichsten von den bisher bekannten Siedlungen der Bevölkerung, die im Gebiete des heutigen Mähren, in der Zeit nach den Markomanenkriegen lebte.

Ivan Peškař

Mušov ~ okr. Mikulov

Předorys chaty z doby římské — 1:15³⁰

